

Geef je aquariumplanten een nieuwe kans

Categorie: Aquariumplanten en bemesting

Datum website publicatie: 11-3-2017

Datum laatste update: 11-4-2025

Wanneer je bedenkt dat de meeste aquariumplanten moerasplanten zijn, dan is de kans groot dat zij op het droge worden gekweekt. Met deze gedachte in het achterhoofd kunnen wij onze aquariumplanten makkelijk vermeerderen.

Het project aquariumplanten kweken is begonnen als noodplan voor een deel van mijn aquariumplanten. Na een medicatiekuur voor mijn discusvissen was mijn biologisch evenwicht behoorlijk van streek. Het gevolg was dat mijn waterwaarden drie weken niet optimaal waren. De gevolgen waren duidelijk zichtbaar, de algen hadden een deel van de planten aangetast en een ander deel had de medicatiekuur niet overleefd.

Nu ben ik sterker gehecht aan mijn (discus)vissen dan aan mijn aquariumplanten want die komen bij mij op de tweede plaats. Uit ervaring weet ik dat de meeste planten het niet al te best doen op 30°C. Dus alles moet meezitten om een weelderige plantengroei met zo min mogelijk algen te krijgen. Wanneer ik naar de financiële kant kijk, dan is een discusvis veel meer waard dan beschadigde planten. De keuze was dus zo gemaakt, uithuilen en nieuwe planten kopen.

Dit keer heb ik de stoute schoenen aangetrokken en een deel van de moerasplanten verhuisd naar een planten kweekbakje. De prijs van een plantenkweekbak en wat zaai- en stekpotgrond is te verwaarlozen wanneer een deel van de planten het zou overleven.

Aquariumplanten

Je hebt waterplanten en 'echte' waterplanten. Wanneer je bij een aquariumspeciaalzaak aquariumplanten koopt, dan lijkt de keuze enorm. Echter de meeste waterplanten zijn moerasplanten die gedeeltelijk of geheel onder water kunnen staan. Moerasplanten kan je makkelijk herkennen aan een vaste steel en een stevig wortelgestel. De harde steel heeft de plant nodig om rechtop te kunnen staan. Het gevolg is dat de bladeren beter zonlicht kunnen ontvangen. Kijkend naar het wortelgestel dan heeft het twee hoofdtaken. Als eerste moet het wortelgestel ervoor zorgen dat de plant rechtop kan staan en de plant moet zijn voedingsstoffen uit de bodem kunnen opnemen.

Moerasplanten worden hoofdzakelijk op het droge gekweekt, waardoor zij twee keer zo snel groeien en geen last hebben van algen.

Natuurlijk heeft dit ook nadelen omdat de planten zich namelijk moeten aanpassen aan het onderwaterleven. Deze aanpassing vergt veel energie van de plant. Zo ondergaat de *Alternanthera reineckii* Rood een ware gedaantewisseling: de groene bladeren worden, als zij onder water zitten, bruinrood tot kersenrood.

Na een week waren de meeste algen van de bladeren verdwenen.

Alternanthera reineckii Rood

Breedbladig, rood papegaaiblad

Weinig andere stengelplanten hebben zulke intensieve kleuren als deze soort. De stengel, de bovenkant en onderkant van het blad zijn bruinrood tot kersenrood. Maar voor een intensieve kleuring heeft de plant een goede verlichting en een toereikende CO₂-voorziening nodig. De groeisnelheid is gemiddeld, zodat de stengels om de 6 à 8 weken moeten worden ingekort of teruggesnoeid. Voor discusaquaria is deze Zuid-Amerikaanse plant een kleurige verrijking in combinatie met zwaardplanten.

Bron: www.dennerle.de

Echte waterplanten

Echte waterplanten mogen eigenlijk niet ontbreken in het aquarium, maar helaas is de aanvoer van 'echte' waterplanten niet groot. Logistiek gezien zijn het tere plantjes, ze hebben een zachte steel waardoor ze niet boven water blijven staan. Het wortelgestel is een stuk minder ontwikkeld dan bij moerasplanten. De wortels zijn net sterk genoeg om de plant te verankeren in de bodem. Zowel de bladeren als de steel zijn flexibel genoeg om met de golfbeweging mee te wuiven. Wanneer wij naar de voedingsopnamen kijken dan worden de meeste voedingsstoffen uit het water gehaald. Echte waterplanten kweken is een stuk moeilijker omdat je deze onderwater moet kweken. De kunst is om ze alg- en parasietvrij te houden.

Het project: Geef je aquariumplanten een nieuwe kans

In de inleiding kon je lezen dat ik de moerasplanten had verhuisd naar een kweekbakje. Het voordeel van het kweekbakje is dat je de planten vochtig kunt houden. De relatieve vochtigheid is dan ook vrij hoog. De zaai- en stekpotgrond kan je zo gebruiken zolang je het maar niet te vochtig maakt. Maak je de zaai- en stekpotgrond te nat, dan verlies het zijn stabiliteit. Het gevolg is dat zaai- en stekpotgrond uit elkaar valt en gaat drijven. Zaai- en stekpotgrond een zeer luchtige bodemsoort die wat meer stabiliteit kan gebruiken voor de grotere planten, voor dit doel meng ik een beetje zand bij de zaai- en stekpotgrond. Op deze wijze zorg de zaai- en stekpotgrond voor de bemesting en het zand voor de stabiliteit. Heb je geen zaai- en stekpotgrond of zand dan kan je gewoon potgrond gebruiken. De kweekbak heb ik op een schaduwrijke plaats in de tuin geplaatst. Wanneer je de behoefte van het moerasplantje bekijkt, dan hebben ze alles wat ze nodig hebben, voldoende voedingsstoffen uit de bodem en genoeg zonlicht uit de natuur.

Na een week

De eerste week kon je de eerste wijzigingen al waarnemen. Een groot deel van de algen hadden het moeilijk en de moerasplanten stonden er redelijk bij.

Na twee weken

De verschillen waren goed waarneembaar, de algen waren verdwenen. Maar op sommige bladeren kon je de schade van de algen nog goed waarnemen.

Een van de bekendste bosjes waterplanten is een combinatie van Waterpest, Cabomba en Penningkruid.

Op een aantal bladeren waren nog bruine en verdroogde randen waarneembaar.

Na drie weken

De moerasplantjes stonden er goed bij en de eerste tekenen van nieuwe aanwas waren aanwezig.

Week vier

Dit was de eerste keer dat ik de beschadigde bladeren kon verwijderen. De nieuwe bladeren waren al groot genoeg om de oudere bladeren te vervangen.

Na een maand

Het was een wereld van verschil, de moerasplantjes stonden erbij alsof er niets aan de hand was geweest.

Een groot deel van de moerasplanten moest ik verpoten om ze meer ruimte te geven, en overall waren nieuwe scheuten te zien.

Na twee maanden

Ik heb een deel van de moerasplantjes naar het aquarium verhuisd, waar ze het nog steeds naar hun zin hebben. De overige plantjes zijn naar een ander aquarium verhuisd.

De planten hebben zich goed hersteld en er is genoeg nieuwe aanwas.

Geslachtsnamen van in droogcultuur te kweken aquariumplanten

Ammannia	Eusteralis	Hygrophila ⁽²⁾	Micranthemum
Alternanthera ⁽¹⁾	Glossostigma	Lilaeopsis	Myriophyllum
Bacopa	Gymnocoronis	Limnophila	Nesaea
Cardamine	Hemianthus	Lobelia	Rotala
Crassula	Heteranthera	Ludwigia ⁽³⁾	Saururus
Didiplis	Hottonia	Lysimachia	Shinnersia
Eleocharis	Hydrocotyle	Mayaca	

Bron tabel: Aad Bouman

1. Alle in een aquarium groeiende *Alternanthera*'s heten *A. reineckii*. In de handel worden diverse 'soorten' *Alternanthera* aangeboden, zoals *A. cardinalis*, *A. lilacina* en *A. rosaefolia*. Dit zijn echter handelsnamen verwijzend naar bladvorm of kleur. Er komen smalle, bredere en korte-brede bladeren voor. Ook kunnen ze een groen-, bruin- of roodkleurig blad hebben. Om deze planten te kweken adviseer ik u om van een aquariumstam uit te gaan. Boven water gekweekte planten hebben (meestal) een andere kleur en bladvorm dan onder water groeiende planten.
2. De soortnamen van het geslacht *Hygrophila* staan ter discussie. Er is echter een aantal *Hygrophila*-vormen die waarschijnlijk tot dezelfde soort behoren, maar toch duidelijk verschillen van bladvorm en -kleur.
3. Van het geslacht *Ludwigia* zijn 28 soorten beschreven. Hiervan groeien er maar enkelen onder water. Wel zijn er een aantal kruisingen die uitstekende aquariumplanten opleveren en heel makkelijk te kweken zijn.

Conclusie

Het was dit keer een geslaagd project, mijn moerasplantjes waren gered. Bovendien had ik voldoende nieuwe aanwas gekregen. Natuurlijk zijn er meer mogelijkheden; in de onderstaande tabel zie je een overzicht van de geslachtsnamen van in droogcultuur te kweken aquariumplanten. Wat je niet mag vergeten is dat sommige soorten erg langzaam groeien. Achteraf is alles het wachten de moeite waard geweest!